



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO  
**GJYKATA KUSHTETUESE**  
**УСТАВНИ СУД**  
**CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 29. decembar 2016. godine  
Ref.br.:RK 1029/16

## РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

**случaju br. KI91/16**

Подносиoci

**Belkis Abazi  
Fahrije Nuhiu  
Bedrije Vërtopi  
Ilaz Bullatovci  
Atije Zeqiri  
Artan Shabani  
Dardane Xërxa**

**Ocena ustavnosti presude AC-I-13-0264 Žalbenog veća Posebne komore  
Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za  
privatizaciju od 21. januara 2016. godine**

**USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO**

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica  
Ivan Čukalović, zamenik predsednika  
Altay Suroy, sudija  
Almiro Rodrigues, sudija  
Snezhana Botusharova, sudija  
Bekim Sejdiu, sudija  
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i  
Gresa Caka-Nimani, sudija

## **Podnositac zahteva**

1. Zahtev su podneli Belkis Abazi, Fahrije Nuhiu, Bedrije Vërtopi, Ilaz Bullatovci, Atije Zeqiri, Artan Shabani i Dardane Xërxa (u daljem tekstu: podnosioci zahteva), koje zastupa g. Florin Vërtopi, advokat iz Prištine.

## **Osporena odluka**

2. Podnosioci zahteva osporavaju presudu AC-I-13-0264 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) od 21. januara 2016. godine, koju su primili 26. februara 2016. godine.

## **Predmetna stvar**

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se tvrdi povreda prava podnositaca zahteva garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] i članom 54. [Sudska Zaštita Prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKJP).
4. Podnosioci zahteva, takođe, traže od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), da uvede privremenu meru, odnosno da zabrani izvršenje isplate koju bi trebalo da primi N. I. kao rezultat 20 % sredstava ostvarenih od privatizacije društvenog preduzeća "Drithnaja" (u daljem tekstu: Drithnaja/Zhitopromet).
5. Podnosioci zahteva traže da Sud održi raspravu u vezi sa njihovim slučajem.

## **Pravni osnov**

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

## **Postupak pred Sudom**

7. Dana 15. juna 2016. godine, podnosioci su podneli svoje zahteve Sudu.
8. Dana 12. jula 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi i Gresa Caka-Nimani.
9. Dana 28. jula 2016. godine, Sud je obavestio podnosioce o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Žalbenom veću.
10. Dana 29. jula 2016. godine, Sud je poslao kopiju zahteva Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP).

11. Dana 13. septembra 2016. godine, Veće za razmatranje je nakon razmatranja izveštaja sudskega izvestioca preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

### Pregled činjenica

12. Dana 27. avgusta 2007. godine, DP "Drithnaja/Zhitopromet" je privatizovano.
13. Dana 27. 28. 29. i 30. oktobra 2011. godine, KAP je objavila konačnu listu radnika koji imaju pravo na 20% od prihoda stvorenih od privatizacije "Drithnaja/Zhitopromet".
14. Dana 11. i 21. novembra 2011. godine, N. I. i L. K. su izjavili žalbe na konačnu listu Specijalizovanom veću Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalizovano veće), tražeći da budu uvršteni u listu radnika sa legitimnim pravima da dobiju deo od 20 % od sredstava realizovanih od privatizacije "Drithnaje /Zhitoprometa".
15. Dana 12. decembra 2011. godine, KPA je podnela svoj prigovor na žalbu, smatrajući da žalioci nisu iscrpeli pravna sredstva, jer se nisu žalili protiv privremene liste KAP-a, ne osporavajući tvrdnju da žalilac N. I. nije radio u "Drithnaja/Zhitopromet" od "12. 10. 1994 do juna 1999" dok je žalilja L. K. radila od "28. 12. 1987 do juna 1999".
16. Dana 4. decembra 2013. godine, Specijalizovano veće je presudom SCEL-11-0063 usvojilo žalbe kao osnovane uz obrazloženje da "[...] smatra se da ima legitimno pravo na listu radnika koji su radili u DP tokom takozvanog „Perioda srpskih prinudnih mera“ i bilo mu je zabranjeno da nastavi sa radom u preduzeću nakon rata [...] u skladu sa gore pomenutim činjeničnim okolnostima pod tačkom A.II. 2.B žalilac je pokazao da je bio diskriminisan."
17. Dana 26. decembra 2013. godine, KAP izjavljuje žalbu Žalbenom veću osporavajući uključenje N. I. i L. K. u konačnu listu, tvrdeći "da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, shodno tome, pogrešno je primenjeno i materijalno pravo i traži da se navedeni žalioci uklone sa konačne liste."
18. Dana 21. januara 2014. godine, Žalbeno veće je dostavilo žalbu žaliocima N. I. i L. K., dajući im mogućnost da odgovore na žalbu.
19. Dana 24. februara 2014. godine, žalilja L. K. je odgovorila na žalbu, tražeći da se žalba odbije kao neosnovana.
20. Dana 26. novembra 2014. godine, podnosioci zahteva su zahtevali od Žalbenog veća „da im se dozvoli proceduralni status kao jedinstveni suparničari u predmetu SCEL\_11-0063 [...].“ Podnosioci zahteva su, takođe, tražili da se žaliocima N.I. i L.K. odbije zahtev za uključenje u konačnu listu.
21. Dana 24. decembra 2014. godine, KAP je podnela Žalbenom veću dopunu na žalbu naglašavajući da je žalilja L. K. radila u društvenom preduzeću "Mulliri" i da je dobila sredstva od 20 % od privatizacije tog preduzeća.

22. Dana 29. decembra 2014. godine, podnosioci zahteva su ponovo podneli podnesak Žalbenom veću, precizirajući svoju izjavu od 26. novembra 2014. godine i naglašavajući iste tvrdnje.
23. Dana 22. januara 2015. godine, KAP je podnела podnesak Žalbenom veću „*Dodatne informacije*“ i priložila presudu Specijalizovanog veća Vrhovnog suda, koja dokazuje da je žalilja L. K. dobila iznos od 20 % od privatizacije društvenog preduzeća „Mulliri“.
24. Dana 29. oktobra 2015. godine, podnosioci zahteva su podneli još jedan podnesak Žalbenom veću sa istim tvrdnjama.
25. Dana 9. novembra 2015. godine, Žalbeno veće je obavestiložalioca N. I. o podnesku podnositelja zahteva i dostavilo podnosiocima podnesak žalilje L. K.
26. Dana 21. januara 2016. godine, Žalbeno veće je (presuda AC -ja- 13-0264), delimično usvojilo žalbu KAP-a i delimično poništalo odredbu presude Specijalizovanog veća od 4. decembar 2013. godine. Pored toga, Žalbeno veće ističe „*Delimično se ukida tačka 1. izreke Specijalizovanog veća PKVS, SCEL-11-0063 od 4. decembra 2013. godine [...] i ova žalilja se uklonila sa konačnog spiska DP „Drithnaja“ dok je tačka 1 izreke presude Specijalizovanog veća PKVS delimično potvrđena, SCEL- 11-0063 od 4. decembra 2013. godine u vezi sa žaliocem [...] koji ostaje na konačnom spisku.*“
27. Žalbeno veće naglašava da: „*Žalba KAP-a u vezi sa žaliocem [...] je neosnovana, jer neosporavanje privremene liste nema uticaja da se on ukloni iz konačne liste. Ovaj žalilac će ostati u konačnoj listi DP „Drithnaja“, jer mu je radna knjižica otvorena i zaključci Specijalizovanog veća da je ovaj žalilac ispunio uslove da bude uključen u konačnu listu na osnovu člana 10.4 Uredbe UNMIK-a 23/13 su tačni [...] žalba KAP-a u vezi sa žaliljom [...] mora da se usvoji, kao osnovana, pošto ova žalilja, koja već dobija pravo od 20% od DP „Mulliri“ i DP „Kosovarja/ŽitoPromet na osnovu pomenutih presuda koje su pravosnažne, ne može dalje da tvrdi da bude uključena i u konačnoj listi DP „Drithnaja.“*“

### **Navodi podnosioca**

28. Podnosioci zahteva tvrde da su im presudom Žalbenog veća povređena ustavna prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na Pravno Sredstvo], i članom 54. [Sudska Zaštita Prava] Ustava, kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP.
29. Podnosioci zahteva tvrde da: “*Zbog: A. „neanaliziranja i ocene svih materijalnih dokaza“, B. „neobrazlaganja presude“, što se povezuje sa pravom na pravično i nepristrasno suđenje, kao i C. „zbog povrede prava na efikasni pravni lek [...].“*
30. Podnosioci zahteva, dalje, tvrde da: „*Drugostepeni sud nije odlučio o izjavi o mešanju u predmetu SCEL-11-0063, od 29.11.2014. godine i o preciziranju/uređenju izjave o mešanju u predmetu SCEL-11-0063, od 26.11.2014. godine, da bi se nama umešaćima dozvolio proceduralni status*

*stranaka kao jedinstvenih suparničara u ovom predmetu, [...]“. Pored toga oni se žale da “Drugostepeni sud je u svojoj presudi, samo indirektno pomenuo mešanje suparničara na poslednoj strani ove presude.”*

31. Podnosioci zahteva smatraju: “*da je neophodno da se uvedu privremene mere za neodobravanje isplate samo u iznosu od = 66.354,03 evra, koji bi trebao da se isplati [...], i to na osnovu preuzimanja 20 % od prihoda od privatizacije na osnovu spiska.*”

### **Prihvatljivost zahteva**

32. Sud prvo ocenjuje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
33. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava, koji propisuje:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*

*(...)*

*7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*

34. Sud se, takođe, poziva na član 48. Zakona [Tačnost podneska], koji propisuje:

*“Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori.”*

35. Sud, pored toga, uzima u obzir pravilo 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] (1) (d) i (2) b) Poslovnika, koje propisuje:

*“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*

*“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravдавaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.”*

36. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde da su im presudom Žalbenog veća povređena ustavna prava na pravično i nepristrasno suđenje, prava na pravna sredstva, i pravo na sudsku zaštitu prava zbog „*neanaliziranja i ocene svih materijalnih dokaza*“, i „*neobrazlaganja presude*“.
37. U stvari, Sud primećuje da je KAP izjavila žalbu Žalbenom veću na osnovu toga „*da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, shodno tome, pogrešno je primenjeno i materijalno pravo.*”

38. U tom smislu, Sud se poziva na presudu Žalbenog veća, koje je zaključilo: „*Žalba KAP-a je delimično osnovana, dok tačka 1 ožalbene izreke [...] treba da se poništi u vezi sa [...], dok se žalba KAP-a u vezi sa žaliocem [...] odbija, kao neosnovana, a tačka 1 izreke ožalbene presude u vezi sa ovim žaliocem treba da se potvrdi.*“
39. Žalbeno veće je utvrdilo da je „*žalba KAP-a u vezi sa žaliocem [...] neosnovana, jer neosporavanje privremene liste ne utiče na to da se on ukloni sa konačne liste. Ovaj žalilac će ostati u konačnoj listi DP Drithnaja, jer mu je radna knjižica otvorena i zaključci Specijalizovanog veća da je ovaj žalilac ispunio uslove da bude uključen u konačnu listu na osnovu člana 10.4 Uredbe UNMIK-a 23/13, su tačni.*“
40. Sud podseća da podnosioci tvrde da Žalbeno veće „*nije odlučio o izjavi o mešanju (...) samo indirektno pomenuo mešanje suparničara na poslednjoj strani ove presude*“.
41. U tom aspektu, Sud primećuje da je Žalbeno veće naglasilo da je „*zahtev bivših radnika DP „Drithnaja/Žitopromet“, koji su svojim podneskom od 26.11.2014. godine tražili da dobiju svojstvo mešača u postupku u suštini isti, i pošto je ovom presudom dato meritorno rešenje za žalbu KAP-a, Žalbeno veće utvrđuje da nije potrebno da e odlučuje o zahtevu umešača.*“
42. Sud ponavlja da nije uloga Ustavnog suda da utvrdi da li je neka vrsta dokaza dozvoljena, koje dokaze treba uzeti, niti da precizira koji su dokazi prihvatljivi, a koji ne. To je uloga redovnih sudova. Zadatak Ustavnog suda je da utvrdi da li je postupak u celini bio pravičan, uključujući i način uzimanja dokaza (vidi: slučaj *Khan protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 35394/97, stavovi 34-35 ESLJP, presuda od 12. maja 2000. godine).
43. Sud, takođe, ponavlja da je pravično i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i primenjiv zakon u potpunoj nadležnosti redovnih sudova, a da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi saglasnost prava garantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima i prema tome, ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65; vidi: takođe, *mutatis mutandis* slučaj: KI86/11, podnositelj zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
44. Sud smatra da je Žalbeno veće u svojoj presudi rešilo bitna pitanja koja se odnose na žalbene navode podnositelja zahteva.
45. Iako redovni sud ima određen prostor slobodne procene pri izboru argumenata i prihvatanju dokaza, član 6.1 EKLJP ne zahteva detaljan odgovor na svaki argument koji se pruža sudu tokom sprovođenja postupka (vidi: *Suominen protiv Finske*, br. 37801, ESLJP, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36, *Van de Hurk protiv Holandije*, br. 16034/90, ESLJP, presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61; *Janke i Lenoble protiv Francuske* (déc.); *Perez protiv Francuske* [VV] br. 47287/99, ESLJP, presuda od 12. aprila 2004. godine, stav 81; *Ruiz Torija protiv Španije*, br. 18390/91, ESLJP, presuda od 9. decembra

1994. godine, stav 29; *Hiro Balani protiv Španije*, br. 18064/91. ESLJP, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27).

46. Stoga, Sud ne može da zameni ulogu redovnih sudova da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96 ESLJP, od 21. januara 1999. godine; vidi, takođe: slučaj KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, rešenje o prihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
47. Sud smatra da podnosioci zahteva nisu dovoljno potkrepili svoje tvrdnje i nisu dokazali povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje, na delotvorni pravni lek i na sudska zaštitu. Pored toga, oni nisu uspeli da dokažu da su postupci pred redovnim sudovima, uključujući i Žalbeno veće, bili nepravični ili proizvoljni ili da su povređena njihova prava i slobode.
48. Na osnovu gore navedenog, Sud utvrđuje da je poštovano pravo podnositelja zahteva na pravično i nepristrasno suđenje tokom postupka i preciznije, oni su imali slobodan pristup суду i donete су obrazložene presude u različitim stepenima postupka. Sud je, dalje, utvrdio da su kao posledica toga, njihova prava na delotvoran pravni lek i sudska zaštitu, takođe, bila garantovana.
49. Kao rezime, Sud podseća da podnosioci zahteva nisu potkrepili svoje tvrdnje o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje i samim tim, ni tvrdnje o povredi prava na delotvoran pravni lek i na sudska zaštitu. Dakle, zahtev je neprihvatljiv kao neosnovan na ustavnim osnovama.

### **Zahtev za usmenom raspravom**

50. Što se tiče zahteva podnositelja da se održi usmena rasprava, Sud se poziva na član 20. Zakona, koji predviđa:

*“1. Ustavni sud donosi odluku o predmetu nakon zaključivanja usmene rasprave. Stranke mogu odustati od usmene rasprave.*

*2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, na osnovu svoje procene, sud može doneti odluku o postupku koji je predmet ustavnog razmatranja na osnovu spisa predmeta.”*

51. Sud smatra da prema članu 20. Zakona spisi predmeta su dovoljni da se odluči o ovom slučaju.
52. Shodno tome, zahtev podnositelja za održavanje rasprave se odbija kao neosnovan.

### **Zahtev za privremenom merom**

53. Podnosioci zahteva su tražili da Sud uvede privremenu meru “za neodobravanje isplate samo u iznosu (...) koji bi trebao da se isplati [...], i to na osnovu preuzimanja 20 % od prihoda od privatizacije na osnovu spiska.”

54. Podnosioci zahteva nisu pružili nijedan argument ili razlog u vezi sa tim zašto Sud treba da uvede privremenu meru. Podnosioci su je samo tražili u svom zahtevu.
55. Da bi Sud uveo privremenu meru, u skladu sa pravilom 55 (4) Poslovnika, potrebno je da:

*“(a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala (...), ukoliko prihvatljivost još uvek nije utvrđena, prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta;*

*(b) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera je dokazala da će pretrpeti nepopravljivu štetu ukoliko se ne dozvoli privremena mera, i*

*[...]*

*Ukoliko strana koja zahteva privremene mere nije pokazala potrebne prikaze, Veće za razmatranje treba da preporuči odbijanje zahteva”.*

56. Kao što je gore navedeno, podnosioci zahteva nisu pokazali *prima facie* slučaj o prihvatljivosti zahteva. Shodno tome, zahtev za privremenom merom treba da se odbije kao neosnovan.

#### **IZ TIH RAZLOGA**

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona, pravilom 36 (1) (d) i (2) (b), pravilom 55 (4) i (5) i pravilom 56 Poslovnika, dana 13. septembra 2016. godine, jednoglasno

#### **ODLUČUJE**

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

**Sudija izvestilac**

Almira Rodrigues



**Predsednica Ustavnog suda**

Arta Rama-Hajrizi